

ARRIESTA

RIBES Camping. Especialistes en Camping, Caravaning, Nàutica i Temps Lliure.

 Credi-Camping

 Parking de Caravanes

 **Servei de Manteniment
Camping-Caravaning**

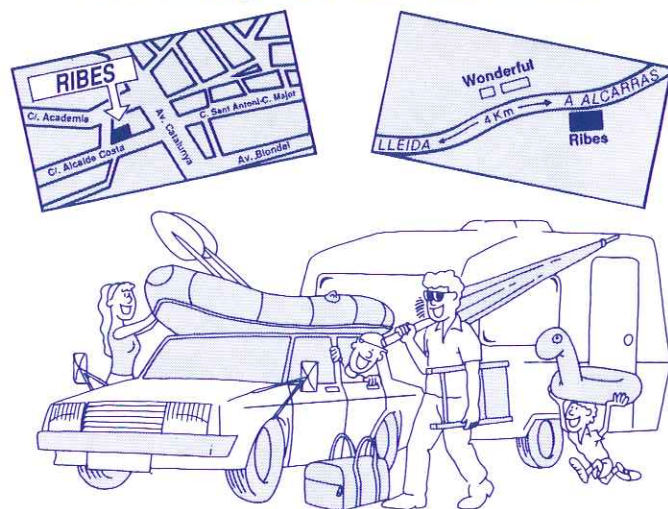
 **Exposició Permanent
de Caravanes Tot l'Any**

 Servei Tècnic Oficial

 **Servei d'Atenció
i Assessorament al Client**

2 centres especialitzats

**C/. Alcalde Costa, 6. LLEIDA.
Ctra. Saragossa, Km. 456. LLEIDA.**

ARESTA

Gener/Febrer 1994 - Núm. 7
Revista bimensual

EQUIP DE REDACCIÓ:
Maria Huguet i Recasens   Josep Vicedo i Brotons
Teresa Serentill i Brescó   Juanjo Garra i Lorenzo
Lluïsa Huguet i Recasens   Mercè Ciutat i Valero
Jordi Martínez i Barriuso

CORRECCIÓ: Mateu Huguet i Virgili

DISSENY GRÀFIC: Josep Herrándiz i Ruso

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Centre Excursionista de Lleida
Paeria, 13, 1er. - Tel. 973/24 23 29 - Lleida

EDITA:
Centre Excursionista de Lleida. Paeria, 13, 1er.

DIPÒSIT LEGAL: L-39-1958

IMPRIMEIX: Impremta Mariana, Templers, 11 - Lleida

PORTADA: Cresta de Costerillou (Al fons la bretxa Latour). (Foto: Josep M. Charles)

Tirada d'aquest número: 800 exemplars.
Publicació sense cap finalitat lucrativa.
El CELL no està necessàriament d'acord amb els continguts que s'expressen als articles, els quals reflecteixen exclusivament l'opinió dels seus autors.
La reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista serà acceptada molt gustosament, sempre que es faci esment del seu autor i origen.
Subscripció 6 números: 2.200 PTA.
Preu per número: 400 PTA.

Imprès en paper fabricat amb cel·lulosa blanquejada 100% sense clor.

MONOGRÀFIC _____	2
Si em pregunteu per alpinisme... <i>Manel Solís</i>	
APUNTS I COMUNICACIONS _____	5
ALIMENTACIÓ ESPORTIVA _____	6
Alimentació a l'Alta Muntanya	
ITINERARIS DE BICICLETA _____	7
Itineraris per l'Horta de Lleida <i>Rosendo Oliva</i>	
ENTREVISTA _____	8
Entrevista amb... Mònica Vergé o la il·lusió del "8.000"	
FET I DIT _____	10
Quan Santa Anna fou desposseïda <i>Blai Montserrat</i>	
Sortida llampec als Pics d'Europa	
El Racó del Teix <i>Pau i Marta</i>	
Sortida a la "Cova de la Taverna" <i>Antoni Satorra</i>	
ACTIVITATS REALITZADES _____	15
PROGRAMES I CURSETS _____	16

Preparats Alimentaris i Dietètics

DELEGACIÓ DE LLEIDA
RAMON PARDELL i PIÑOL

c/ Caldereries, 8 — ☎ (973) 27 23 95 — 25002 LLEIDA

Editorial

Tot just fa un any que existeix l'ARESTA. L'Equip de Redacció i, de ben segur, tots els socis del Centre n'estem orgullosos i més quan pels passadissos del Centre se sent allò de: Ja he rebut l'Aresta i tu?... Has vist l'article d'en Ton a la revista?... Ep! heu vist la via nova oberta per en Pep a Vilanova, tenim la ressenya a l'ARESTA, anem-hi?...

Com tot bon equip, ens toca fer la típica reflexió d'un any viscut. El primer que se'ns apareix és el nostre antic Butlletí i, amb més ganes que mai, agrair i reconèixer la tasca de tots aquells que ajudaven a la seva edició mes darrera mes. És gran l'esforç!!

Un dels aspectes més conflictius i discutits que ens trobem, és la tria dels articles en cada número, d'acord, d'acord!!, ja ho sabem, no es fa mai al gust de tothom, però sapiguen que intentem seguir unes pautes i esquemes pre-establertes de cara a garantir un contingut més o menys equitatiu, d'acord amb totes les seccions del Centre.

Per aconseguir-ho ens calen tres coses: 1a., Que cadascuna de les seccions ens faci arribar periòdicament articles, descripcions d'activitats realitzades, programes i curssets,... que siguin importants per a la resta de seccions. 2a., Qualitat

en els articles, ens referim a descripcions d'itineraris, temps emprat, bibliografia, material, cost..., és a dir, tot allò que cal saber per repetir-ho. 3a., No us talleu!, escriviu i feu-nos arribar el vostre material, no cal fer grans ascensions ni grans profunditats!, l'ARESTA ha de servir per apropar tots els socis i donar a conèixer totes les activitats i filosofies que abasta el Centre.

I ara, el més difícil: Som els mateixos que fa un any!, l'Equip de Redacció s'ha mantingut fidel i, tenint en compte que tots tenim molta feina, això és tot un èxit. Hem de reconèixer que això era el que més ens va fer patir abans de decidir tirar endavant l'ARESTA. En canvi ara, cap problema!, per si cas, hem d'indicar-vos que l'equip és obert a tot aquell que vulgui entrar, no demanem cap llicència, ni tres anys de carrera, ni coneixements d'anglès, francès, ni català (aprofitant, gràcies anònim corrector!), ei! però tampoc oferim cap sou, ni tan sols dret a cuina, res, això sí! dedicació exclusiva i a la revisió mèdica sobretot no ha de tenir "stress".

Bromes a part, n'estem contents de com va l'ARESTA, ha deixat de gatejar per començar a caminar.

Equip de Redacció

Si em pregunteu per alpinisme...

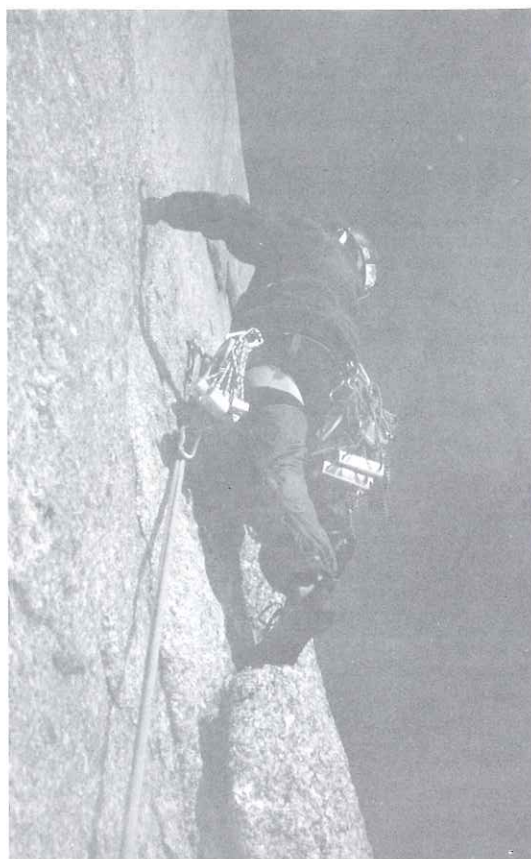
Ales converses que tenim els qui fem esports de muntanya apareix sovint una qüestió que motiva acalorades polèmiques, i que es refereix a la recerca d'una definició per l'activitat que practiquem. Parlem d'idees, plans, fets i sense adonar-nos-en arribem a un inevitable procés d'anàlisi de l'activitat muntanyenca. Aquesta circumstància ha estat sempre present, l'home com a tal ha mostrat aquesta tendència i la muntanya no se n'ha lliurat.

Paraules com escalada, excursionisme, alpinisme... esdevenen com a caixes separades on cal dipositar-hi un contingut, per suposat, el què li pertoca. Quina feina! Com si no s'hagués abocat prou tinta al respecte d'ençà que l'home va a la muntanya per fer allò que li agrada, però el fet és que la creixent diversificació de les activitats de muntanya i la corresponent especialització, afavoreixen aquesta polèmica: apareix el "bulder", l'escalada lliure, l'escalada en gran paret, fins i tot l'es-

calada artificial és gairebé un "modus vivendi", i voler definir alpinisme esdevé més complex si cal. És alpinisme pujar el Montblanc o l'Aconcagua amb bicicleta? És alpinisme escalar la Nose al Capità? Qüestions que sens dubte poden encendre la conversa més apagada.

Amb l'inici de l'escalada tècnica, o de dificultat, comencen també les definicions al respecte, encara que generalment es refereixen a "l'ètica" (amb claus!!), que per altra banda condueixen inevitablement a un acotament de les activitats en qüestió. El posterior desenvolupament de mitjans han anat alimentant la foguera (amb burins!!), i a mesura que la història alpinística es desenvolupa i augmenta, creix també la diversitat de opinions.

La definició potser més

Via Baquet/Rébuffat. Aiguille du Midi (3.800 m.)
(Foto: Bernat Blasi)

estesa i simple d'alpinisme és: *activitat humana dedicada a escalar muntanyes.*

Ja tenim per on començar a desembolicar la troca. El que podem treure en clar és que calen muntanyes (podem eliminar l'escalada urbana i fins i tot el

bulder), és alpinisme escalar a Montrebei? És muntanya el Montsec de l'Estall? També sembla clar que cal escalar (podem eliminar pujar al Montsec de L'Estall caminant). És escalar pujar la via normal al Posets o al Perdiguero? És alpinisme pujar al Posets per la via normal? Era Anníbal alpinista?

Cal tenir present els orígens de la paraula Alpinisme. Es parla també d'Andinisme o Himalaisme lligant els termes amb les ubicacions geogràfiques, però cal recordar que en un principi aquests termes es referien a activitats fonamentalment científiques. Als inicis de l'alpinisme la dificultat tècnica no existia encara que, de mica en mica, aparegué juntament amb un elevat sentit esportiu i d'aventura. Aquest factor dificultat ha anat creixent progressivament i la paraula escalar ha passat a definir una acció bastant concreta, fins el punt que un elevat nombre de practicants no consideren alpinisme l'ascensió a un pic si la dificultat és baixa, entrant aquesta activitat dins del

muntanyisme genèric que prové d'un excursionisme avançat.

Una ambigüitat similar trobem en el cas de les ascensions hivernals.

Tradicionalment vénen condicionades pel calendari, i no obstant podem tro-

bles d'aquest sistema d'equacions i ja podem evidenciar la dificultat que representa voler resoldre'l. Cal sense dubte una mínima dosi d'aquests elements per poder determinar l'alpinitat d'una ascensió.

Atenent a les definicions

Arête des Cosmiques. Aiguille du Midi (3.800 m.)
(Foto: Bernat Blasi)

bar-nos condicions més hivernals fora d'aquestes dates.

Si volem aprofundir en la recerca d'una definició d'alpinisme haurém de considerar uns factors concrets: ambient, dificultat, envergadura, climatologia i compromís poden considerar-se les principals varia-

que havíem apuntat podem concloure que el "bulder" i l'escalada en roca calenta són elements que no entren plenament a l'àmbit de l'alpinisme, encara que arribats en aquest punt caldria esmentar que la principal activitat d'un alpinista de dificultat ha de passar generalment per l'escalada en

Unipreus

*...Amics de l'esport
...Amics de l'aventura*

SUBBEST
ACTIVITATS SUBAQUÀTIQUES

**AIRE,
LLOGUER
I VENDA
DE MATERIAL SUBAQUÀTIC**

☎ 973/22 02 51 - 24 96 71 - 23 61 27
C/. Daunois, 21 (Secà de Sant Pere)
25005 LLEIDA

roca, encara que pugui haver alpinistes que fonamentalment practiquin l'escalada en gel, que per altra banda és només practicable en una limitada temporada de l'any. Escalada en roca i escalada en gel guarden una gran similitud, quan normalment abans d'introduir-se en el món de l'escalada en gel l'alpinista ha practicat l'escalada en roca i, per tant, ha seguit el camí indicat. En efecte, el material té similituds i la diferència estriba en la tècnica i l'exposició objectiva. La majoria de bons escaladors de parets arriben amb facilitat a ser bons escaladors en gel, si és aquest el seu interès.

Si entrem dins de la discussió de quina activitat de les relacionades amb la muntanya és més difícil —discussió que apareix també sovint— trobo que la qüestió és similar a voler decidir si és més fàcil batre el record mundial de salt d'alçada o el de 100 metres llisos.

De la mateixa manera, a

nivell personal opino que voler establir una línia que separi alpinisme de no alpinisme no és possible ja que trobariem un marge d'incertesa i que com a molt m'atreuria a dir que podem determinar sense ambigüitat, que els extrems de l'espectre d'activitats citades pertanyen o no al món de l'alpinisme, i aquests extrems vénen determinats per la possessió total o nul·la dels factors anteriorment esmentats (dificultat, envergadura, compromís,...)

Personalment, no m'ha preocupat mai gaire si una activitat que vaig a fer entra dins del concepte d'alpinisme. Fins i tot no m'agrada gaire aquesta mena de conceptualitzacions, com tanmateix no m'agrada i defugeixo en el possible l'etiquetament. Alpinisme no és més que una paraula ambigua amb múltiples connexions. Les meves pautes personals m'han induït a pensar en altres termes tals com si aquella activitat em ve de gust fer-la. He veri-

ficat que per fer "alpinisme" és una bona eina de capacitat escalar parets no "alpinisme". L'escalada en gel permet gaudir de tota la gamma de possibilitats que ofereix "l'alpinisme". No obstant, considero la neu com un element que no mereix massa confiança; per un costat ofereix la possibilitat "d'agafar-te" on vols, però per altre et posa a mercè dels seus capricis. L'experiència m'ha demostrat amb abundants exemples aquest fet i procuro, en pujar a un pic, de fer-ho per paret de roca si la té.

Crec que on radica l'interès de les activitats de muntanya és en l'enriquiment personal, humà, i que els factors primordials són anar a la muntanya perquè és quelcom que ens satisfà i ens omple, amb un gran respecte per aquesta i per tot el que representa d'autenticitat, i també respectar la llibertat dels qui practiquen aquestes activitats honestament.

Manel Solís

C/. TEMPLERS, 11
☎ / Fax (973) 26 20 38
25002 LLEIDA

Al servei de tottham
des de 1896

IMPREMTA

SISÓ IMPRESSORS
ARIANA

Sopar anual de Socis

Enguany, per celebrar el primer aniversari de la revista ARESTA i com a trobada anual de socis, us convoquem al sopar que se celebrarà el dia 28 de gener a 2/4 de 10 de la nit a l'Hotel Pirineos (Passeig de Ronda, 63).

El preu serà de 3.500 ptes. Podeu inscriure-us a secretaria abans del dia 25 de gener. I recordeu que podeu passar a recollir el calendari del 94.

Esquí de Muntanya a la Ràdio

La Cadena Cope, 1224 OM, ens deixa 5 minuts cada dijous i divendres, de 7 a 8 de la tarda, per parlar d'esquí muntanya.

...Escolteu-la i nevarà més.

Veredictes del V premi de Fotografia de Muntanya "Òscar Ribes"

El jurat va decidir concedir els següents premis:

Millor col·lecció: "Aiala" de Cristóbal Burgos Murillo

Millor fotografia: "Penélope" de Juan Miguel Alba Molina

Accèssit: "Capvespre", de Magda Sales Miret

Accèssit social: "Arbres i Neu" de Rosa Salas Ricart.

Un any més, el Premi ha assolit un alt grau de participació i de qualitat: 19 col·leccions i un total de 56 fotografies.

Preus de la llicència esportiva per a l'any 1994

Llicència + Comercial Union (vàlida per a tot el món)

Grans	(de 18 a 75 anys)	6.250,- ptes.
Juvenils	(de 14 a 17 anys)	5.950,- ptes.
Infantils	(de 6 a 13 anys)	4.800,- ptes.

Llicència + MGD (solament Estat espanyol)

Grans	(majors de 18 anys)	4.950,- ptes.
Juvenils	(de 14 a 17 anys)	4.650,- ptes.
Infantils	(fins a 13 anys)	1.650,- ptes.

Llicència + MGD (vàlida per a tot el món)

Grans	(majors de 18 anys)	8.250,- ptes.
Juvenils	(de 14 a 17 anys)	7.850,- ptes.
Infantils	(fins a 13 anys)	4.950,- ptes.

Cobertura de la pòlissa:

- Els accidents ocorreguts en el decurs dels desplaçaments d'anada i tornada (inclosa la motocicleta) per a la realització de les activitats pròpies de la FEEC.
- Els accidents ocorreguts en la pràctica de totes les activitats pròpies de la FEEC, com per exemple:
  - * Travessies, senderisme, acampades, etc.
  - * Escalada, alta muntanya, descens d'engorjats, espeleologia.
  - * Esquí en les diferents modalitats.
  - * Bicicleta de muntanya (sols en l'aspecte no competitiu).
  - * La participació, com a amateur, en competicions, carreres, ral·lis i marxes regulades.
  - * Mossegades d'animals, picades d'insectes, caiguda de llamps.
  - * Les conseqüències produïdes per factors climatològics: insolacions, congelacions, etc., i el mal de muntanya.
- S'exclouen els accidents, ocorreguts en qualsevol activitat professional, així com l'escalada o descens d'edificis, ponts i construccions d'obra metàl·liques, llevat quan sigui en lloc d'entrenament i rocòdroms especialment adequats per a aquestes pràctiques.
- Per a més informació adreceu-vos a secretaria del C.E.L.

Alimentació a l'Alta Muntanya

L'ALIMENTACIÓ a l'alta muntanya és un assumpte que hem de considerar seriosament. En depèn, no tan sols l'èxit del cim, sinó la vida dels alpinistes. Evidentment, hem d'enfocar amb criteris diferents l'activitat al Pirineu, als Alps, als Andes, en les grans expedicions de l'Àfrica central o en l'Himàlaia i Karakorum. Però en tots els casos es requereix una planificació, un control i un seguiment racional. Una nutrició no adequada o una deshidratació, sense arribar a graus de gravetat, poden produir una lipotímia o un desmai. Alimentar-se adequadament a muntanya és, doncs, un acte de prevenció.

Menú orientatiu de marxa

En activitats de muntanya de certa envergadura, un exemple de menú diari podria ser el següent:

Esmorzar:

- * 50 g. de llet en pols completa
- * 50 g. de galetes
- * 60 g. de cereals
- * 2 tasses de té (amb 10 g. de fructosa)

Durant la marxa:

- * 85 g. de llet condensada ensucrada
- * 70 g. de fruits secs (ametlles, avellanes, nous, etc.)
- * 100 g. de cereals (equivalents a tres barretes de "muesli")

Berenar:

- * 40 g. de formatge
- * 100 g. de galetes+xocolata
- * 2 tasses de té de Ginseng (amb 10 g. de fructosa)

Sopar:

- * 10 g. de sopa, brou, pasta o patatge instantani
- * 20 g. de fuet o xoriço
- * 60 g. de cereals "muesli"
- * 25 g. de margarina
- * 100 g. de pa
- * 40 g. de xocolata
- * 30 g. de mermelada o mel.

Sense oblidar la important ingestió de líquids que es requereixen. Complementada amb sals, electròlits, vitamina C i complex B.

En total aquesta ració tipus, ens aporta 3.630 kcal. repartides en:

116 g. de proteïnes 13%
127 g. de lípids 32%
503 g. de glúcids 55%

Proposta de ració d'emergència:

De vegades, poden sorgir situacions no previstes (tempesta, accident, etc.) que ens marquen un únic objectiu: sobreviure fins que la climatologia ens permeti el retorn, o els equips de rescat, en cas d'accident, ens rescatin i evaquin de la zona. En aquests moments de perill, és important no defallir i alimentar-se per mantenir l'energia suficient pels esforços que s'hauran de realitzar.

En la motxilla es pot dur, com a suggerència, el següent:

- * 80 g. de tonyina en oli
- * 50 g. de crema de formatge
- * 175 g. de llet condensada ensucrada
- * 150 g. de galetes salades i 50 g. de galetes dolces
- * 75 g. de cacauets

- * 50 g. de xocolata
- * 40 g. de caramels de mel
- * 30 g. de fructosa
- * 20 g. de sopa soluble instantània
- * 20 g. de taronja o llimona en pols
- * 10 g. d'electròlits
- * 10 g. de tè o cafè instantani

Aquesta ració aporta 2.700 calories. Es distribueixen segons la següent proporció:

90 g. de proteïnes = 13% de les calories
100 g. de lípids = 33% de les calories
360 g. de glúcids = 53% de les calories

També es pot usar com a Ració Única en condicions normals, però amb dificultats per cuinar o per aturar-se.

El pes total de la càrrega, incloent els embolcalls, seria de 860 g; pes insignificant tenint en compte la utilitat que pot tenir en situacions excepcionals, tan freqüents a muntanya.

L'alimentació tampoc ha de convertir-se en un ritus científic, avorrit i imposat amargament. Hem de saber fer de la necessitat d'alimentar-se un acte agradable, instructiu i útil, a més d'eficaç. Anhelem cims per ésser un xic més feliços, no per complicar-nos la vida.

Informació cedida per: **Santiveri**
Preparats Alimentaris i Dietètics

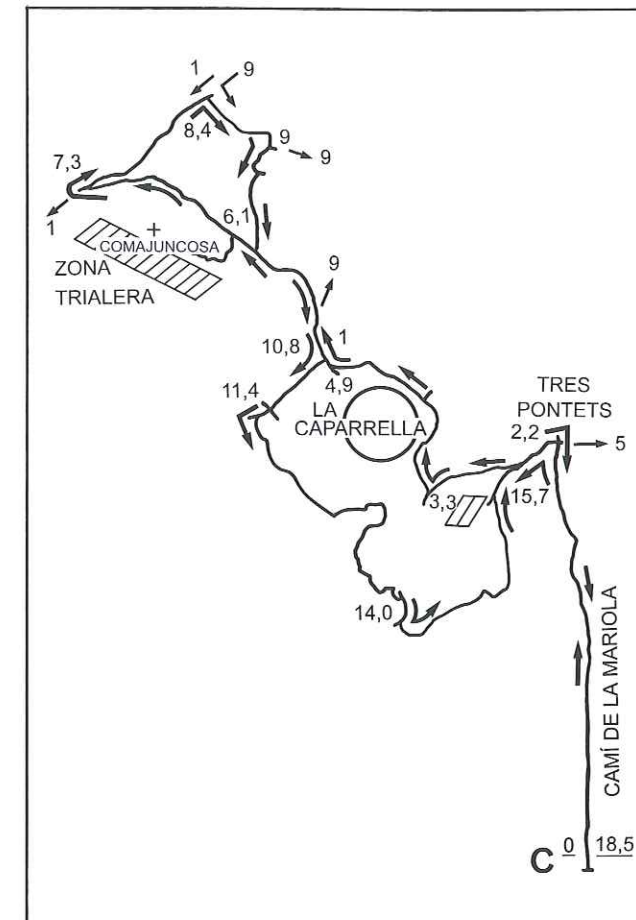
Delegació de Lleida

Transcripció: **Jordi Martínez**

Itineraris per l'Horta de Lleida

Circuit 10: Caparrella

Comentari: Aquest itinerari és complicat i necessita d'una bona resistència, habilitat i sentit de l'orientació, si és que s'exploten totes les possibilitats que ofereix. La pujada a la Comajuncosa amb les seves zones trialeres poden ésser gratificants.

Descripció:

- 0.0 Indicador C camí de la Mariola.
- 2.2 Tres Pontets. Ens desviem a l'esquerra.
- 3.3 Davant d'un senyal de parada de bus ens desviem a la dreta per un camí que ha de vorejar el complex de la Caparrella.
- 4.9 A la dreta, passem un camí a l'esquerra que després a la tornada hem de seguir. A la dreta trobarem el camí de Malgovern que és per on passa el seu itinerari.
- 6.1 Pujada a Comajuncosa, a l'altra banda fins a la N-II es troba una zona trialera, tota la zona ofereix unes bones possibilitats.
- 7.3 Ens creuem amb l'itinerari Final del Terme, girem a la dreta.
- 8.4 Ens desviem a la dreta pel mateix lloc que l'itinerari de Malgovern.
- 9.0 Deixem Malgovern a l'esquerra, i per la dreta tornem al camí d'anada.
- 10.8 Girem a la dreta pel camí indicat abans.
- 11.4 Després de creuar l'antiga N-II, ens desviem

a l'esquerra per la banquetta d'una sèquia, ens trobem immediatament en direcció Lleida.

14.0 Antiga N-II, creuar-la i per un camí que neix més a la dreta continuar el recorregut.

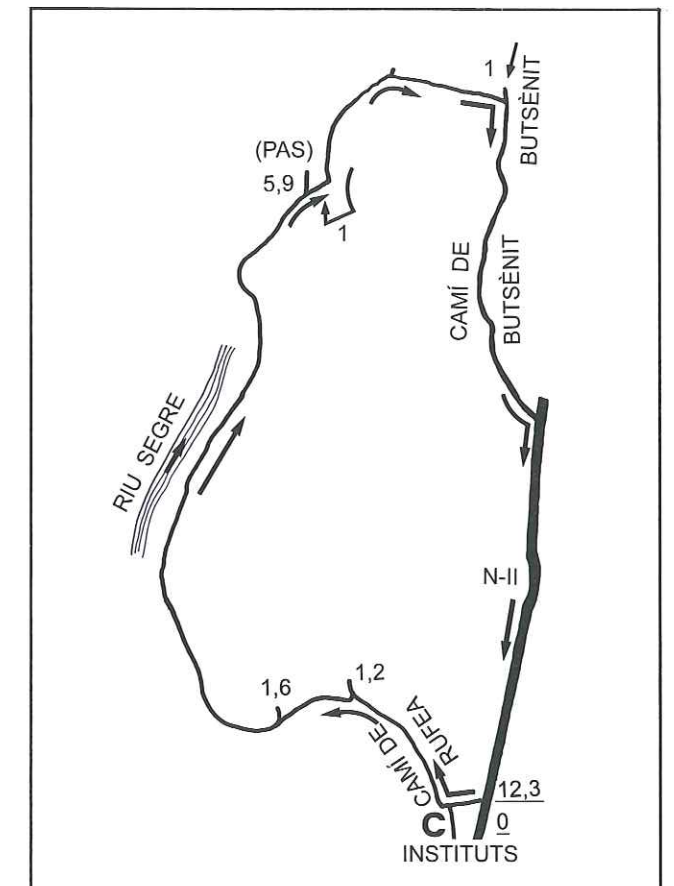
15.7 Camí de la Caparrella, a la dreta direcció Tres Pontets. A l'esquerra ens queda una zona que mereix una visita.

16.3 Tres Pontets, a la dreta direcció Lleida.

18.5 Indicador B final circuit.

Circuit 11: Butsènit

Comentari: Aquest itinerari es pot iniciar travessant les instal·lacions del Camp Escolar des del Passeig de Ronda o bé pel camí de Rufeia, que és el que hem escollit encara que en travessar la N-II pot tenir alguns problemes. És un itinerari fàcil que voreja el Segre i que ens porta a l'ermita de Butsènit lloc prou conegut de tots, és accessible a tothom i només cal recomanar tenir especial cura en el tram que passa per la N-II.

Descripció:

- 0.0 Camí de Rufeia
- 1.2 Desviar-se a l'esquerra, direcció al Segre.
- 1.6 Seguir per la riba del riu Segre.
- 5.9 A l'esquerra, trobem el pas que creua el riu Segre i que segueix l'itinerari Final del Terme, el deixem i continuem en la nostra direcció.
- 7.6 Ermita de Butsènit. Ens desviem a la dreta pel camí de Butsènit direcció Lleida.
- 9.8 N-II a la dreta.
- 12.3 Camp Escolar o inici Camí de Rufeia.

- * Habitatges
- * Despatxos
- * Locals comercials
- * Places de garatge

Tot s'ha construït a fi que vostè obtingui la millor inversió. Pot consultar-nos sense cap compromís.

PROJECTES I CONSTRUCCIONS, S.A. IMMOBILIÀRIA

Av. Blondel, 7, 1r. 2a. - Tel. 26 22 77

FACILITATS DE PAGAMENT

Entrevista amb... Mònica Vergé o la il·lusió del "8.000"

LA tarda a la Vall d'Aran era esplèndida, el cel era net de núvols i la neu als cims de les muntanyes semblava encara més neta i brillant. A Bagerge, en una petita caseta d'un carrer a prop de l'església, on viu la Mònica. M'ha rebut molt cordialment i després d'haver canviat les meves botes per unes sabatilles florades he entrat en una estança acollidora. Allí, deixant passar la tarda hem conversat distesament de les seves activitats muntanyenques. Ara, ella espera el seu primer fill, però encara que no ho diu obertament, crec que està entusiasmada pel nou esdeveniment en la seva vida.

— **Explica'ns els teus orígens muntanyencs, com et vas dedicar a la muntanya?**

— Jo, ja vinc de família excursionista, quan era petita els meus pares ja m'hi portaven, encara que aleshores sempre protestava.

Més endavant, en 1978 jo tenia un company escalador i sortíem molt sovint, i em vaig entusiasmar per la muntanya. Les primeres vegades anava a fer esquí de muntanya amb els esquís de la meua mare.

Quan estudiava COU i després a la Universitat, em vaig trobar que havia de triar entre quedar-me a estudiar o marxar a la muntanya. I vaig triar, vaig trobar una feina que em permetia fer les dues coses.

— **Quines sortides feies aleshores?**

— Feiem sortides a les escoles d'escalada aquí, a casa, però també anàvem als Alps. La fita, era, sobretot, l'Himàlaia. També primeres vies a Montserrat, Terradets, el Midi d'Ossó... el Montblanc per la gelera de Trelatet, el Tubkal amb esquís...

— **Quan vas tenir la possibilitat de fer una gran expedició?**

— Al 1984 vaig fer la meua primera expedició a l'Himàlaia. Èrem una colla d'amigues que sortíem a

escalar i ens van engrescar a muntar una expedició. El cim fou el KATENGA de 6800 mts. d'alçada. Les quatre companyes i jo vam tenir molta sort, molt bon temps i vam fer cim.

Aleshores em comença la falera de l'himalaisme. Em vaig dedicar a fer curses d'esquí de muntanya durant tres o quatre anys, havia d'estar preparada. Havíem anat als DOLOMITES, a Suïssa en caps de setmana, fèiem molts km. en molt poc temps. Era molt cansat i esgotava molt. Ara, això m'és molt difícil des que visc a la Val d'Aran.

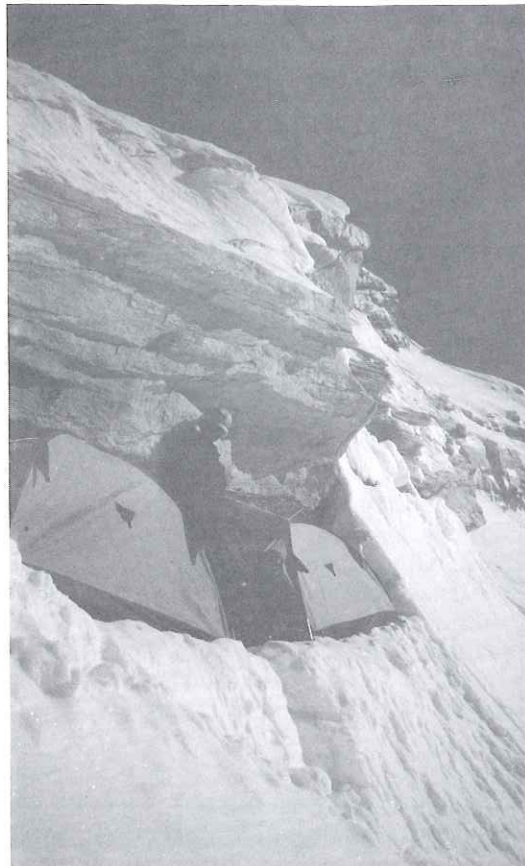
— **L'expedició més important que has fet fou la del CHO-OYU, com la recordes?**

— Em feia molta il·lusió fer un "8.000", la Magda Nos tenia la intenció d'organitzar una expedició i buscava noies, ens vam conèixer i de les persones que havia contactat solament en quedàrem nosaltres dues. Les expedicions femenines estan organitzades en pla de més igualtat, amb els companys a vegades t'hi arrepenges, cosa no gens aconsellable, cal espavilar-se per una mateixa. Doncs, tiràrem el projecte endavant, organitzar una expedició és complicat però entusiasmant. Jo vaig demanar un crèdit i vam buscar patrocinadors amb alguna dificultat. El cim que vam triar havia de tenir alçada, el Cho-Oyu en té 8.200. Vam fer cim i vam tenir molta sort pel temps i l'acclimatació.

— **Què se sent quan estàs a tanta alçada?**

— És embriagador des del començament i la preparació de l'expedició és emocionant. Marxar a aquells països. Vam haver d'anar pel NEPAL i el TÍBET, doncs per

XINA estava prohibit. Tot plegat ho vius molt intensament. Vius molt... però, la duresa de la muntanya es fa patent en la baixada, perquè la temperatura de la neu canvia molt ràpidament, i era molt perillós, a vegades les condicions no són gens bones.

Campament III Cho-Oyu (7.700 m.)
(Foto: Mònica Vergé)

— **Quants camps vàreu muntar per l'ascensió?**

— Quatre camps a una distància de 500 mts., des de l'últim fins al cim teníem cinc hores. Allí amb una hora fas 100 mts. És molt lent. Ens vam adaptar molt bé, jo em vaig trobar bé sempre, a la Magda li va costar més temps, però va adaptar-se ràpidament.

— **Com us organitzàveu pel que fa a l'alimentació i el transport del material?**

— Allí fèiem una dieta rica en calories i molt de líquid. Pel que fa

al pes, era realment dur... portàvem motxilles fins a 20 kg. de pes i calia fer llargues marxas. Però quan fas l'atac només portes el més necessari, és a dir, el mínim, ja que et sents molt cansada, i al cim et mous a càmera lenta.

— **L'expedició al GASHEMBRUM II fou una nova experiència?**

— Sí, amb la Magda Nos vam integrar-nos en una expedició internacional: suecs, americans. És un cim que té més dificultat tècnica que el Cho Oyu. Té una immensa gelera, la més llarga de l'Himàlaia que va des del camp base al camp I. L'havíem de passar moltes vegades i és molt perillosa. Allí ho vam passar molt malament, allí sí que dius: "què hi faig aquí dalt", "ja en tinc prou". A cada moment t'estaves jugant la vida. Algunes vegades havíem caigut en alguna escletxa i sort de la motxilla si no te n'anaves avall. Vam tenir molt mal temps. Al PAQUIS-TAN sempre hi fa més mal temps que al NEPAL i no pots fer res després de les deu del matí, sempre has d'anar de nit. Vam arribar fins a 7.000 mts. i vam estar sis dies dins la tenda, ja que no podíem sortir pel mal temps. L'acumulació de neu i la manca de recursos ens va fer desistir l'intent.

— **I, en el futur tens nous projectes?**

— Tinc ganes de tornar a escalar, no descarto res, després de tenir el nen, veurem... potser me l'emportaré on vagi, no sé... però ja tinc satisfeta la meua il·lusió del "8.000".

— **Utilitzes algun mètode per estar en forma?**

— Gimnàstica d'una manera regular...

— **El tòpic: Has tingut alguna dificultat pel fet de ser dona?**

— No, en general sempre he tingut bons companys. Al PAKISTAN, però, has de tenir molt compte, no pots anar sola. La dona és com un animal, no està, en absolut, valorada. Al negociar tractes pots tenir bastants problemes. Aquí, al nostre país, quan preparàvem l'expedició al Cho Oyu ens va costar molt trobar patrocinadors, perquè no creien en nosaltres, dues noies soles. Ens deien: "on aneu soles...", "us ho heu pensat bé?" Per altre cantó, està comprovat que les dones tenim més resistència i ens adaptem amb molta menys dificultat i més ràpidament.

— **Admires algun/a alpinista?**

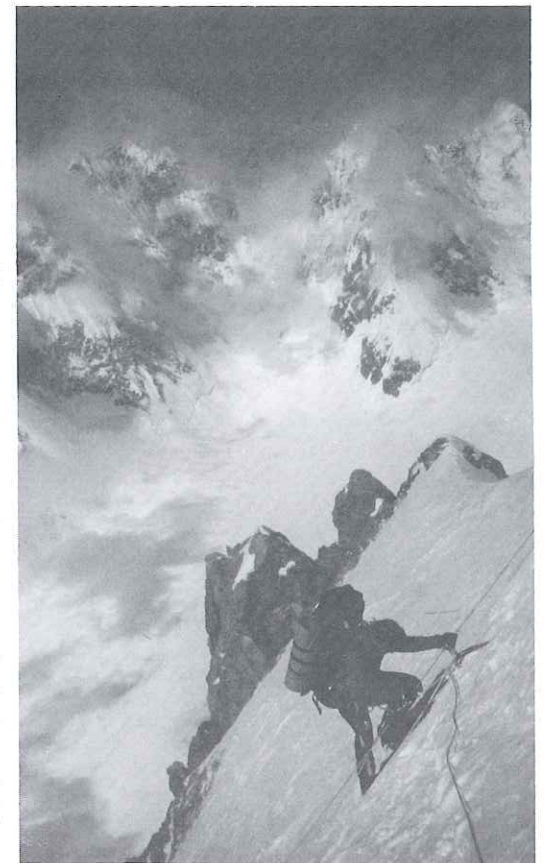
— Admiro molt la malaguanyada Wanda Rutkiewicz, és el meu ídol. El Carles Vallès, per la seva constància, moral i la voluntat de superació ja que li costa molt aclimatar-se, ara penso en l'expedició al Makalu; fou realment important. Tomo Ceren que feu la cara sud del Lhotshe, són fites realment extraordinàries.

— **Finalment, l'alpinisme, professió o devoció?**

— Devoció, no m'ho he plantejat mai dedicar-m'hi, no tinc esperit competitiu. Però, hi ha companys com en Quintana o Jordi Pons que els considero uns professionals en-

cara que l'alpinisme no està reconegut com a tal.

S'ha fet de nit i la neu de les muntanyes ha desaparegut, ara són els febles llums dels pobles que re-

Gashembrum II. Aresta cap al campament III.
(Foto: Mònica Vergé)

clamen la nostra atenció. Amb la Mònica ens hem acomiadat "fins a un altre... a reveure", potser en alguna col·lectiva del Centre a la Val d'Aran en temporada d'esquí.

Des de Lés (Val d'Aran)

Maria Huguet i Recasens

NIKON
SONY

Fotografia
Audio
TV i Vídeo

MAJOR, 76
Tel. 973/26 88 29
25007 LLEIDA

Quan Santa Anna fou desposseïda

(d'un record a l'esperança)

TARDOR del 1988. Capvespre plujós. Enfilat sobre un penyassegat damunt la Mina de Pinyana observava com saltava la xocolatosa aigua, per sobre la represa de l'anomenada Peixera de Pinyana, durant el buidament de l'embassament de Santa Anna.

El meu neguit en aquell moment era saber com quedaria aquell sector de la Noguera Ribagorçana després d'aquell aigua forçat.

Recordava que alguns dels membres de la SAS-CELL ens havíem capbussat bastantes vegades a la tolla de la Peixera de Pinyana, i també pel tros de riu entre la presa de Santa Anna i la Mina, des de principis dels anys vuitanta. Per alguns foren els primers contactes amb l'àmbit subaquàtic de les aigües interiors, i les experiències viscudes han estat sempre gratificants.

Aquella tolla, de fins a vora cinc metres de fondària, amb endinsades cavitats per sota la represa i una prou frondosa vegetació, era l'hàbitat d'uns quants llucis, truites, carpes, algun cranc i d'una munió de petits alevins que aleshores no vàrem saber identificar certament. La freqüentació de l'indret, tant en apnea com amb l'escafandra autònoma, feu que es generés una habitualitat de la nostra presència que lligava amb una creixent confiança dels peixos que permetia una millor aproximació, podent fotografiar-los i filmar-los (en S-8, doncs el video encara no rutllava gaire).

Llucis d'uns vuitanta centímetres, truites de vora seixanta, alguna carpa de vora tres pams, eren reclams que amb certa assiduitat ens hi feien capbussar. Un lluci batejat "Morenet" per la fosca coloració que contrastava amb la dels seus companys d'espècie i tolla, ens oferí una paulatina confiança podent dir que es deixava acariciar de tant en quant i no defugia els nostres objectius fins que ens fèiem, ben segur, pesats. Aquest lluci és el que des d'una diapositiva va passar al

disseny de l'enganxina de la SAS. Un dia, però, al "Morenet" ja no el vàrem tornar a veure. Sabíem que havia emmalaltit; les darreres vegades que compartírem la tolla mostrava una progressiva deformació de la columna i semblava agrair la nostra presència i les carícies que no rebutjava.

Recordava; i assistia impàvid a la desaparició d'aquell espai subaquàtic que havia marcat els inicis de la meua activitat sub en aigües interiors.

Al cap d'un mes vaig tornar-hi, recelós, i Santa Anna ja era buit. El riu des de la presa fins a la Peixera era un llit de fang, riu avall també, però no vaig prestar-hi gaire atenció. La vegetació aquàtica sepultada, els peixos desplaçats qui sap on, doncs sols hi passava un fil d'aigua que anava fent via entre el fang. La tolla de la peixera era un pou de llots i fang que amagaven el codolar que caracteritzava el seu antic fondal.

Vaig visitar Santa Anna per Baldillou i també per Boix camí de Tragó de Noguera. Aquell embassament fantasma era, per mí, d'una trista bellesa. Impactant, Tot i així m'interessà molt aquella orografia coberta d'aigua, doncs em permetia fotografiar indrets per posteriorment poder-los visitar per sota quan l'aigua retornés i també estalviar-me nombroses passades d'ecosonda.

Entenc que fos necessari buidar l'embassament i no entro a qüestionar si s'hauria fet millor d'altra manera, i també em consta l'esforç de molta gent per salvar el màxim de peixos transvasant-los cap un altre indret. Però si no vull covar una ràbia inútil cal esperar-me i estar en disposició de col·laborar en què el progrés i el manteniment del medi ambient i de l'equilibri ecològic tinguin una finalitat comuna en lloc de ser contrincants.

(Foto: Blai Montserrat)

Ja han passat uns quants anys i, a hores d'ara, la força i capacitat de la natura a regenerar els hàbitats es fa pal·lesa. Ha calgut temps, condicions favorables i potser una mica d'ajut dels qui van haver d'alterar-la.

El riu ha anat desplaçant bona part dels sediments fangosos; la vegetació subaquàtica ha tornar a revifar-se un cop superat el setge del fang; les aigües tornen a ser tan clares com abans; i la tolla de la Peixera comença a insinuar-se com aquell indret que alguns enyorem. Hi queda encara força fang a la tolla però cal suposar que els esporàdics salts d'aigua per sobre la represa i el fluir de les filtracions per sota la mateixa vagin netejant l'indret, i potser d'ací uns 10 ó 20 anys sigui una tolla poc fangosa i adquireixi la textura adequada amb el seu natural llit de còdols.

A les darreres visites a la tolla no hem vist gairebé peix: dues truites d'un pamet i una carpa me-

nuda. El fons màxim és d'uns 2,5 metres i la vegetació s'instaura de nou a bon pas. No he vist les concrecions d'esponja d'aigua dolça que abans teníem observades en algunes cavitats. Però ho continuarem observant.

Quan a la presència de peix cal tenir molt en compte que fins uns mesos abans de buidar Santa Anna el sector de riu des de la presa fins més avall de la tolla de Pinyana era vedat a la pesca. Ara és zona no vedada i freqüentment hi hem vist pescadors que, tot i que desconeixen la seva fortuna, no dubto faran que sigui diferent el nombre de peixos que puguem observar, en especial a la tolla que com una mena de cul de sac és el límit de l'ascens de molt de peix, i en concret de les repoblacions que es fan de truita que, almenys abans, eren ben rebudes pels depredadors instal·lats a la tolla: truites i llucis que nosaltres vàrem conèixer.

Riu a dalt, a l'embassament, també s'ha produït el fenomen de la reinstauració de la vida subaquàtica. La vegetació la més eixerida, allí on era habitual. Els peixos, retornats via repoblació, amb discutibles criteris per la implantació de noves espècies.

Durant l'any 1993 s'han efectuat nombroses immersions a Santa Anna per les zones de Baldillou i Boix-Tragó, i la experiència ha estat força interessant. Quan als peixos podem constatar la presència de llucis, black-bass, peix sol, una varietat de carpins i diversos alevins pendents d'identificació. No hem vist les carpes ni els barbs, ni bancs de madrilles. No vull dir que no n'hi hagin, sols dic que no els hem vist sota l'aigua,

Un pescador va dir-nos que havia pescat una carpa de dos pams. Bon senyal.

Quan a moluscs cal dir que hem vist un parell de cloïses del tipus "Anodonta" en el fons de fang. Cal reconèixer que varen aguantar bé la sequera forçada, doncs dubtem que siguin repoblades. També són presents uns molt petits caragolets d'aigua que viuen sobre la vegetació i sobre pedres cobertes de sediments del seu agrat.

També hem observat sota l'aigua els clots dels "petards" de les maniobres militars per la zona propera a les restes del monestir romànic de Santa Maria de Vallverd, prop de Tragó.

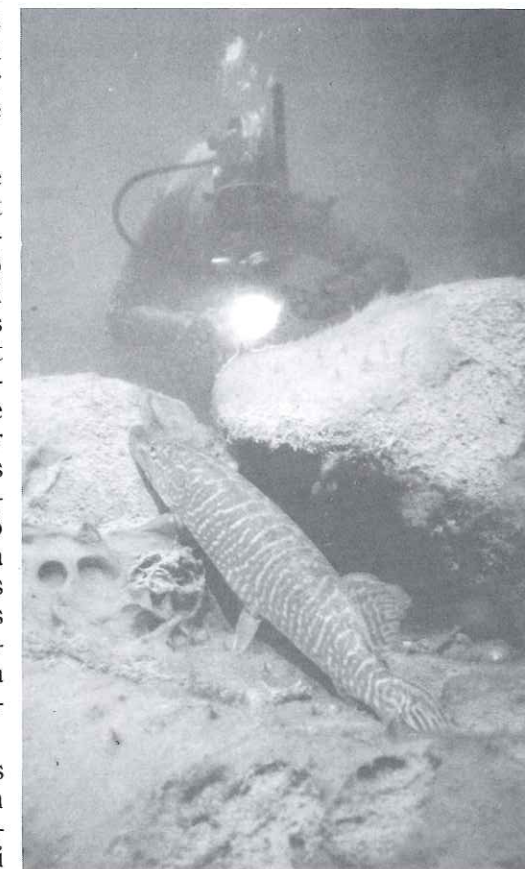
Entre d'altres restes de l'activitat militar hem vist trossos d'una mena de bigues i encofrats de formigó que entre la primavera i l'estiu fan de cau per alguns peixos sol, centraquits molt territorials, defensors punyents de les ovades i que ens han permès passar estones força entretingudes amb l'agressiu comportament i accessible observació de llurs evolucions a poca fondària. Les postes d'ous d'aquestos i d'altres peixos estan exposades a les variacions de nivell d'aigua usuals i notòries a molts embassaments.

Alguns embassaments en diversos períodes han assolit cotes ínfimes (Canelles i Oliana per exemple) i d'alguna manera l'ecosistema afectat no defalleix del tot i acostuma a recuperar-

se. Però Santa Anna fou buidat del tot.

Temps al temps. Ja veurem com anirà evolucionant aquest nou àmbit subaquàtic de Santa Anna. I esperem que es pugui tenir contents els diversos col·lectius: regants, elèctriques, Confederació, ecologistes, pescadors, amics de Boix i Tragó..., i subaquàtics.

Blai Montserrat i Calderó
SAS-CELL

(Foto: Blai Montserrat)

10 anys de SAS-CELL

Actes commemoratius del 10è. aniversari de la SAS-CELL
Cicle de Projeccions i Conferències

Ja s'han acomplert els deu anys de vida de la Secció d'Activitats Subaquàtiques.

La SAS-CELL té prevista la celebració de diversos actes, commemoratius d'aquest fet, a realitzar durant els mesos de gener i febrer del 1994.

Alguns problemes d'agenda de darrera hora ens impedeixen, a l'hora de tancar aquest núme-

ro d'ARESTA, d'informar-vos amb les dates exactes i lloc dels actes.

Mitjançant l'Agenda Cultural ciutadana, premsa, ràdio i televisió, confiem tenir-vos ben informats tot esperant que el contingut dels actes motivin el vostre interès.

Us hi esperem!!!

SAS-CELL

Sortida llampec als Pics d'Europa

SOM a finals de maig, i un matí introduïm tots els "trastos" d'escalar dins el cotxe i marxem cap als *Picos de Europa*, a veure si aconseguim escalar la cara oest del Naranjo de Bulnes, altrament dit Picu de Urriello.

El Lluís Olóndriz ens ha aconsellat que anem en un 4x4, perquè així podem anar fins a l'estació superior del telefèric de Fuente De i ens estalviarem les cues que s'hi originen, a part d'aproximar-nos una mica més amb cotxe cap a la Vueltona, final de la pista transitable per a tota mena de cotxes.

La primera nit la passem al teòricament "refugi de l'estació superior", que resulta estar en un estat lamentable, i on només hi queden una taula, dos bancs i uns quants somiers metàl·lics, testimonis de quan hi havia llits i que han passat a la història en forma de fum, sens dubte alguna gèlida nit d'hivern.

A l'endemà i carregats com a rucs ja que teòricament hem d'estar uns tres dies al refugi del Naranjo, iniciem l'aproximació, que ens reserva la desagradable sorpresa d'un excés de neu a partir dels 2.000 metres, i algun de nosaltres s'ha deixat les cletes a casa... però al cap d'una hora tant els que porten cletes com "keds" estan igual de molls, ja que la neu està molt tova, i arriba fins als genolls.

Quan arribem a Cabanya Verònica (un refugi que és la cúpula d'una bateria antiaèria d'un portaavions americà de la II guerra mundial) ens trobem amb la sorpresa que el cable d'acer que ajuda a baixar els Horcados Rojos (canal molt empinada que baixa cap al Naranjo), està soterrat sota la neu i fa molt arriscat el seu descens.

Després de diverses deliberacions i consultes amb el guarda del refugi de Cabanya Verònica, ens aconsella que ho intentem per una altra canal anomenada Los Urrieles, que és menys empinada.

Així ho fem, però després de davallar uns 10 metres, el Pere, que va al capdavant, provoca una allau que està a punt de fer-lo entrar en la llista d'espera del seu homònim "Sant Pere". Per sort tot queda en un ensurt, i decidim de retirar-nos i anar a escalar la Peña Vieja per la via "Esperó dels Francesos", que per la cara sud, té molta menys neu.

Així doncs, a l'endemà ataquem aquesta via, que segons la ressenya que portem té uns 800 metres de desnivell, acabant-se a les cresteries finals de la Peña Vieja, la qual teòricament s'assoleix després de travessar dues bretxes.

La via té una roca molt bona, calcària grisa típica del Picos de Europa, i de tant en tant s'hi troben alguns pitons. Les reunions sempre tenen 2 ó 3 pitons. La dificultat està

al voltant del IV/V grau, amb algun pas aïllat més difícil.

Fins aquí la ressenya és correcta, però quan arribem a la cresta final i veiem tot el que ens resta deduïm que arribarem de nit al cim, ja que la cresta és bastant entretinguda de fer i molt aèria. Per avançar més depressa ens hem desencordat i anem de bretxa en bretxa, fent 3 rappels i grim pant alguns trams de III+, on hi trobem pitons d'altra gent que allí s'ha assegurat.

Al final resulta que hi havien ben bé 6 bretxes ben profundes, i fem cim a les 9 del vespre. Per sort el dia és ben llarg, i després d'un descens amb "keds" sobre la neu tova (fins als genolls) ens trobem al cotxe al voltant de les 11.30 de la nit, cansats però feliços. La propera serà la oest del Naranjo, però al més de maig segur que no!!!

Fitxa tècnica: Via "Esperó dels Francesos" a la Peña Vieja. 800 metres de desnivell, encara que el recorregut real és molt més llarg.

Dificultat mitjana de IV/V, amb bastants pitons a la via. Amb el joc de tascons i algun friend n'hi ha prou.

Horari: 9-11 hores fins al cim. 2 hores de descens.

Ascensió realitzada per **Jordi Masià, Pere Ferré i Albert Corrés**, el 26 de maig de 1993.

El Racó del Teix

JA feia temps que, juntament amb la colla dels veterans, ens havíem proposat d'anar-lo a veure.

El teix de què parlem està situat al Montsant, prop del començament del barranc de la Taverna i s'hi pot accedir per ambdós extrems del mateix, de l'inferior pujant des del riu Montsant i des de la capçalera baixant de la carena de la muntanya.

La primera ruta té l'inconvenient de la feixuga pujada per dins del bosc seguint gairebé tota la llargària del barranc, nosaltres vam seguir la segona que ens permet pujar a la carena des de La Morera per algun dels seus bonics graus.

Aquest cop l'accés a la muntanya el vam fer pel grau de la Grallera, antic camí de bast que comunicava el poble de La Morera amb els seus conreus dels barrancs subsidiaris del barranc dels Pèlags i alhora era camí de pas per comunicar-se amb Ulldemolins.

El grau no té cap mena de dificultat i en menys d'una hora ens porta, ens porten les nostres cames, fins dalt de la muntanya.

La vista des d'allà dalt, com ja sabreu, arriba del mont Caro fins al Montsec i de Montmaneu fins al mar, el dia, que era mitjanament clar, ens va deixar entreveure també la ciutat de Lleida.

Seguint la carena, aviat vam ser al Piló dels Senyalets, vèrtex geodèsic, d'allí al solitari Pi del Cugat i ja teníem a quatre passes

el començament del barranc de la Taverna, on unes indesxifrables pintades a la roca ens marquen l'inici de la curta baixada que ens durà fins al Racó del Teix.

És un lloc encisador, tancat per una paret de pedra que l'envolta gairebé tot, formant una balma a la seva base, humit i boscos i amb un rajolí d'aigua que regalima de la pedra fins un còm fet amb un tronc buidat que serveix per abeurar els animals.

La pedra està folrada amb una heura, que té una de les tiges més gruixudes que mai hem vist, la superfície de la roca està tota plena de forats causats per l'erosió i en els més grossos hi niuen els nombrosos ocells que viuen en un lloc tan acollidor.

El Teix que li dona nom costa de veure, puix no és un arbre que es distingeixi per la seva alçària, tot i això a la seva vora emmudim un moment impressionats per la seva majestuosa presència, seiem una estona a l'ombra fent-li companyia, doncs, qui no voldria gaudir de la presència, i fins i tot de l'amistat, d'un ésser viu que ja era vell quan l'Indíbil i en Mandoni, en lloc d'esperar l'autobús de la Bordeta, com ara fan, es dedicaven a esbatussar-se alternativament, amb cartaginesos i romans?

El seu tronc amida sis metres de circumferència, el que vol dir que atesa la lentitud de creixement d'aquesta espècie, pot arribar a tenir, ben bé, prop dels tres mil anys, té moltes rugositats, tant és així que li neixen gran nombre de fillols. Les branques

horizontals arriben fins a deu metres de llargària.

Hi ha uns tendals de plàstic estesos a sota seu, suposem que són per recollir les seves llavors que, com gairebé totes les altres parts de l'arbre, són metzinoses.

Tot i que fa un bon dia la frescor de l'indret ens fa fugir cap a llocs més assolellats; tornem al camí carener i en poca estona seguint una drecera, som al nostre conegut Clot del Cirer on el xamós herbei del prat sempre verd ens fa de seient i d'estovalles per dinar.

Del Pi del Cugat ens adreçem directament al barranc de La Pregona que té la seva sortida pel grau de Salfores que, tot i sent fàcil de travessar, és molt aeri i la seva alçària ens permet veure gairebé tots els pobles d'un dels tres Priorats: l'històric, o sia, el que depenia directament de la Cartoixa d'Escalà Dei, els altres dos: el de la denominació d'origen del vi i l'administratiu són més extensos i per tant fora del nostre aguaít...

Una vegada al peu del grau en cosa de mitja hora tornem a ser a la Morera des d'on empenem el retorn a casa.

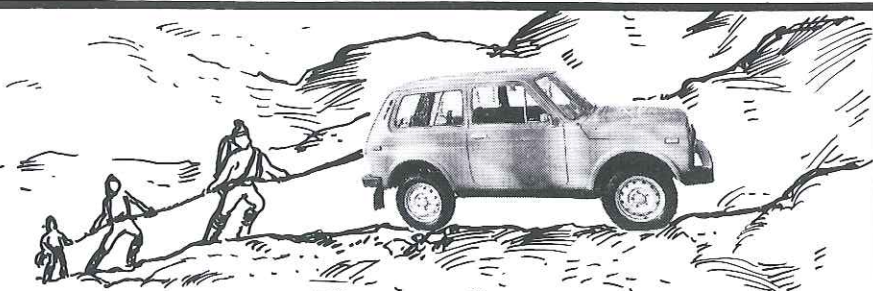
Aquesta excursió la vam fer el tercer diumenge d'octubre i érem els germans Jové, el Jaume, el Marià, l'Alfred Sanclemente i l'Anna, la Núria, la Marta el Pau i el Tap, també hi eren, si més no en esperit, la família del Josep Lluís Gázquez.

Pau i Marta
Octubre 1993

LADA NIVA 4 x 4

el cap de la cordada

TRACCIÓ A LES 4 RODES.
MOTOR DE 1.600 C.C.
SUSPENSIO INDEPENDENT A LES 4 RODES.
BLOQUEIG DELS 2 DIFERENCIALS: NO PATINA MAI.

DISTRIBUIDOR: AUTOMOBILS MIRADA - Alcalde Rovira Roure, 38 - T. 235252 - LLEIDA

Banc Sabadell

Sortida a la "Cova de la Taverna"

EL Grup Espeleològic, està programant sortides amb tota mena de dificultat, des de la visita a coves fàcils fins a les difícils. En quan a les fàcils aquestes estan obertes per a tothom que hi vulgui participar, ja que no més cal dir-ho quan s'hi vulgui assistir. Les dates ja se saben amb anticipació ja que surt en el programa del Grup en la revista. Cal, si més no, verificar que no s'hagi canviat de dia com la que es va fer el darrer 14 de novembre a la "Cova de la Taverna".

En aquesta sortida hi érem 13 persones comptant els grans i els petits. En total hi havia 4 petits en el que el més gran tenia 5 anys, el Norbert i Andreu Gàzquez, l'Aisling Satorra i la Laia Calderó. Els altres ja érem bastant més crescutets com el Josep Lluís Gàzquez, Carme Casals, Josep Farré, Regina Hernández, Maria O'Neill, Antoni Satorra, Josep Lluís Calderó, Emília i Josep M. Molgó "El Soci".

Dita cova està situada a uns 18 km. de la Granadella. Per anar-hi cal agafar la carretera de la Granadella en direcció a Reus. A uns 9 km. s'agafa un desviament a la dreta que va a Margalef. A 6,5 km. de la cruïlla hi ha una corba molt tancada a la dreta on es veu un camí que

surt a l'esquerra. S'agafa aquest camí i després d'un balmes molt espectaculars i abans d'una presa es veu que baixa un altre camí cap al riu Montsant, el qual se segueix fins a creuar el riu on es deixen els cotxes. Des d'aquest punt puja un camí d'excavadora, que s'agafa fins a trobar una fita on comença un pas que puja uns quants metres i arriba a una petita esplanada des d'on se segueix avall en una altre pas que s'endinsa en el pantà. Se segueix caminant per dins del pantà fins a trobar una barrancada a la dreta, i des d'aquest punt es poden agafar dos camins el de la part de l'obaga que és nou o el de la part solana que és el tradicional. Tant si s'agafa un camí o l'altre després de 5-10 minuts es fa cap a una gran balma on hi ha estables fets en el temps dels "maquis".

Nosaltres vàrem trobar la cova que hi sortia aigua i li donava un encant especial. Amb les seves tolles i tobogans semblava un petit barranc a les fosques. Els grans i els espeleòlegs novells ens endinsàrem a la cova tot portant en braços en alguns passos els nens, els quals feien una cara com una mica desorientats però es remenaven molt bé pels passos estrets, pujant una escala, per les rames d'un arbre mort, grim pant per les pedres. Tot fent això vàrem arribar a una de les sortides tot

seguint unes marques de color verd. La llàstima és que hi ha hagut (persones) que s'han dedicat a fer un altre tipus de marques "grafitis" a una bona part de la cova. Arribant a la sortida vàrem agafar el caminet de baixada que ens va portar al mateix camí d'on vàrem venir.

El recorregut total de la cova és de 380 metres amb un desnivell de +55 metres. Si algú està més interessat en les característiques tècniques pot consultar el Catàleg Espeleològic de Catalunya, Volum VII. El temps que vàrem trigar nosaltres va ésser de 3,5 hores des de la sortida dels cotxes fins a la tornada al mateix lloc. S'ha de tenir en compte que si el pantà es troba ple, caldrà esperar doncs que baixi el nivell de l'aigua o que algú(n)s facin un camí nou per a poder-hi accedir.

En definitiva va ésser una sortida familiar on els nens i els grans ens ho vàrem passar força bé, ni que al final quan ja estàvem als cotxes sans i estalvis sense haver-se mullat cap nen, l'Aisling va caure dins el riu quedant completament xopa.

Des d'aquí us convidem a fer més sortides d'aquest estil si és que hi ha algú interessat en el tema.

Antoni Satorra

VIRGILI PARDO

GESTOR ADMINISTRATIU - GRADUAT SOCIAL

ASSESSORIA FISCAL

Av. Francesc Macià, 31, 2n. - 2a.

Telèfon 973/23 62 07

Fax 973/24 20 17

25007 LLEIDA

Alps: Massís del Mont Blanc

A finals del mes de setembre, Bernat Blasi i Jordi Martínez gaudiren de tres dies de bon temps per realitzar la següent activitat:

Aiguille du Midi - Cara sud del Pilar 3.800 m.

Via Baquet/Rébuffat MD sup/200m./fissures

La Baquet/Rébuffat a la cara sud de l'Aiguille du Midi és, potser, la via més escalada del Massís del Mont Blanc.

Justament perquè ofereix una successió de bonics moviments en les belles plaques daurades de la cara sud. Si no voleu fer cues cal anar-hi a final de temporada (setembre-octubre) o a la primavera, quan podreu gaudir d'un gran descens amb esquís per la Valle Blanche.

Aiguille du Midi - Piton sud

Arête des Cosmiques BD / 200 m./ mixta

Aresta molt estètica. Una de les grans clàssiques, en el seu gènere, de les Agulles de Chamonix.

Principalment escalada mixta (portar piolet i grampons).

Aiguille de l'M (2.844m.)

Arête Nord-Nord-Est D/ 200 m./fissures

Excel·lent escalada amb interessants vistes de l'Aiguille du Dru i de l'Aiguille Verte.

La Península Ibèrica, a peu, d'extrem a extrem

El company Juli Vallory ha enllaçat els dos extrems de la península Ibèrica, Portbou i Finisterre, amb dues caminades diferents.

Fa uns estius, amb el consoci Joan Araúna, va fer la travessa del Pirineu de mar a mar, essencialment per la ruta

Véron, però utilitzant també els GRs 10 i 11, en trenta-nou dies.

Aquest estiu, amb tres membres del Centre Excursionista de Balaguer ha recorregut el "Camino de Santiago" des de Saint Jean Pied du Port, al Pirineu francès, fins a Finisterre, a l'Atlàntic, en vint-i-cinc dies,

essencialment pel "Camino Francés" però també, en alguns llocs per la ruta original, pel "Camino Jacobeo" i la "Via Trajana"

L'alta Ruta Pirenaica i el "Camino" tenen un tros comú, entre els colls de Lepoeder i Ibañeta, a l'anomenat camí de Napoleó.

L'Aresta de Costerillou

Ja de nit, el divendres, comencem a pujar el camí de Respumaso, arribem al refugi a les 11,30 hores. Al matí, encara que el temps sembla que no acompanya, ens col·loquem les motxilles i enmig de la boira, intentem veure el camí a seguir. Com ja era d'esperar no veiem res; ens equivoquem i no trobem el bon camí fins que el sol es decideix a sortir. Ja estem enfilant-nos per la canal que ens porta a l'aresta, és la una del migdia quan ens encordem; el temps va passant de pressa i sembla que no avancem massa. Hi ha una gran timba pels dos costats, ens trobem amb el pri-

mer rapel i enfilant-nos per l'aresta fem el primer tres mil del dia, l'Agulla d'Ussel. A partir d'aquí la cosa es fa una mica més sèria, hi ha un flanqueig per la vessant nord amb una vista impressionat de la glacera de las Neous; la ressenya ens diu que hem de passar a la cara sud fent una petita desgrimpada, que ens porta a peu d'una canal descomposta tot just davall del pas de IV amb desplom. Ja tenim el Jordi enfilant-se amunt en "lliure"; a la resta els estrepes ens van de pel·lícula. Fa molt de fred i les mans se'ns gelen, amb ganes d'acabar, ja som al cim de la Torre Fen el segon

rapel i ens tornem a enfilant l'aresta amunt fent petites grimpades fins arribar ja caminant al cim del Balaitus. Són les vuit i tan sols ens queda una hora de llum per baixar el pendent Bretxa Latour; tot just passada es fa de nit. Ens posem els frontals, el Jordi s'avança per poder treure el menjar de la cuina, doncs a les deu tanca i com tots ja sabem el guarda no està per històries. Finalment a les 11.30 destrossats, arribem al refugi i diuen les "males veus" que vam fer molt de soroll. Hi érem: Jordi Jové, Charles, Xavi Abella, Joan Seire i Magda Sales.

Esquí de Muntanya

- 16 gener:** *Especial Debutants a la Serra de la MENADA de Senet, de 2.487 m. o Tuc de la Llança de 2.656 m, al Port de la Bonaigua (*) (Cal saber esquiar).*
Vocal: Margarida Falguera, tel. 24 73 87.
- 23 gener:** *Tuc de Carans de 2.789 m. des de l'Estany Llebre.*
Vocal: Jordi Guivernau, tel. 24 49 92
- 6 febrer:** *(CC) XXVIII Travessia del GEDE a la Vall de BOÍ (**).*
Campionat de CATALUNYA.
Vocal: Helena Torres, tel. 24 61 20.
- 13 febrer:** *(CC) VIII Prova d'Esquí de Muntanya ALT PALLARS al VENTOLAU, de 2.849 m. (**).*
Vocal: Juanjo Garra, tel. 24 52 37
- 20 febrer:** *(CC) Trofeu VERNET al MONTARDO d'ARAN, de 2.830 m. (**).*
Vocal: Lluïsa Huguet, tel. 24 51 09.
- 27 febrer:** *Tuc de MARIMANYA, de 2.660 m. per Isil i la Vall d'Airoto (**).*
Vocal: Jordi Gàzquez, tel. 24 37 53.
- 6 març:** *(CE) (CC) XII Cursa del MULLERES, de 3.010 m. (**).*
Vocal: Feliu Izard, tel. 24 11 42.

Programa d'Excursions

- 16 gener:** Miranda de Lleveria. (C.L. Reus).
- 23 gener:** Montblanc-Castellfollit. (serra de Prades) C. L. Reus.
- 6 febrer:** Sant Mamet (Mont-roig, per Clua).
- 13 febrer:** La Riba - Mont-ral (serra de Prades) C.L. Reus.
- 27 febrer:** Montserrat (per Can Maçana- Les Agulles).
- 6 març:** Sant Llorenç de Munt (La Mola- 1.095 mts.).

Grup Espeleològic Lleidatà

Activitats programades:

- 16 gener:** Cova de les Meravelles a Benifallet (sortida ajornada del mes anterior).
- 30 gener:** Cova de Santa Elena, vall de Bujaruelo (nivell iniciats).
- 13 febrer:** Avenc de l'Espluga, Sant Llorenç del Munt (nivell iniciació).
- 27 febrer:** Avenc Esteban Felipe, Serra de Guara (nivell iniciació).
- 13 març:** Cova de la fou de Bor, Bellver de Cerdanya (nivell iniciació).

Secció d'Activitats Subaquàtiques (SAS-CELL)

Cursets per l'obtenció del títol B1 estrella (nivell iniciació)

S'iniciaran els mesos de març, maig i juliol de 1994.

Per la realització del Curs B1E l'organització proveeix l'alumne de tot l'equipament, el qual és de qualitat i garanteix la màxima seguretat.

L'alumne no cal que compri cap element de l'equip per obtenir la titulació.

Els cursets es realitzen en grups reduïts, pel que en cas de voler participar cal pre-inscriure's amb la màxima antel·lació per a reservar plaça, i cal fer-ho a la Secretaria del

Centre Excursionista de Lleida

...on també es facilitarà informació complementària (de dilluns a divendres, de 7,30 a 9,30 vespre).

També és oberta la pre-inscripció per als cursos de nivells superiors i cursets d'especialització, els quals es realitzaran en funció del nombre de pre-inscrits.

MUNTANYA I NATURA

a tota roda!

A LA TENDA/INTERSPORT TROBARÀS TOT EL QUE NECESSITES PER RODAR A TRAVÉS DE LA NATURA I AMES ET DONARÈM IDEES, RECORREGUTS INSO-LITS I MOLTES MÉS ACTIVITATS PELS QUE VOLEN COMENÇAR I PELS JA INICIATS EN EL MON DE LA BTT.

la tenda
INTERSPORT

Passeig de Ronda, 84 Lleida
Barcelona • Manresa • Mataró

LA TARGETA EXCLUSIVA DE L'ESQUIADOR

Superofertes Petrocat amb la Targeta Blanca

Carburant 2 pta de Dte. per litre
en pagar amb la Targeta Blanca

Productes marca Petrocat 20% de Dte.
(olis, anticongelants, rentaparabrisa,...) en pagar amb la Targeta Blanca

- Promoció vàlida del 4-12-93 al 30-01-94.
- El descompte s'aplicarà a final de mes, amb la liquidació de la targeta.
- A partir del febrer de 1994 es comunicaran noves ofertes.

Targeta Blanca

Si encara no la teniu, demaneu-la. Informeu-vos a qualsevol Oficina.

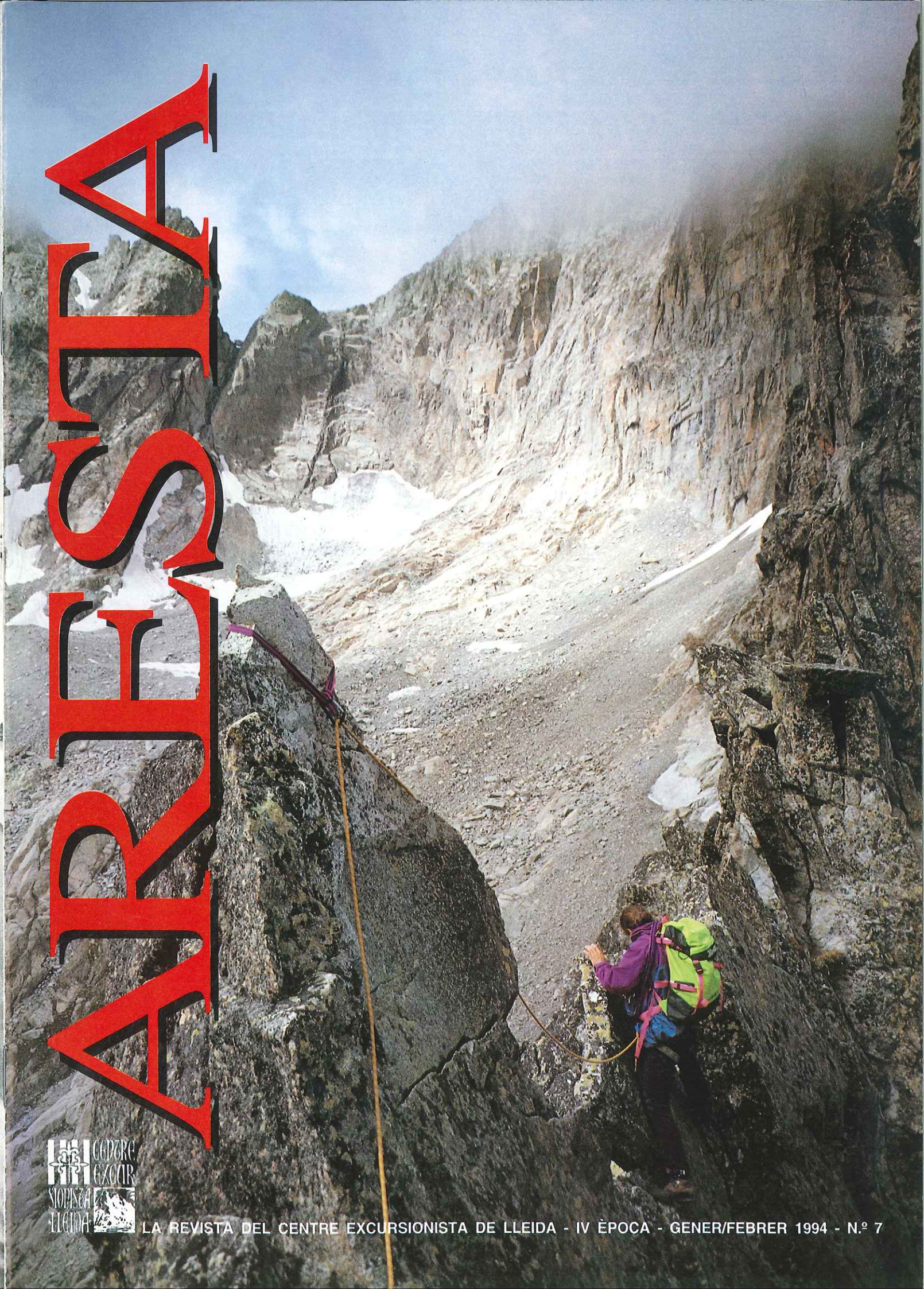
Persones. Servei. Qualitat.

ARESTA

la revista del Centre.

Participa-hi!

ARESTA

